

**Αρ. φακ.: Α/Π 542/2019, Α/Π 698/2019, Α/Π 711/2019, Α/Π 714/2019,
Α/Π 729/2019, Α/Π 733/2019, Α/Π 823/2019, Α/Π 919/2019,
Α/Π 1301/2019, Α/Π 1311/2019 & Α/Π 1779/2019.**

**Έκθεση Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων, αναφορικά με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην
εξέταση αιτήσεων για καταβολή του ειδικού βοηθήματος τοκετού σε
άγαμες μητέρες από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του
Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.**

Προϊστάμενος: Γιώργος Π. Κρασσάς

Ερευνών Λειτουργός: Γεωργία Πέρδικου

Λευκωσία, 26 Ιουνίου 2020

I. Περιγραφή παραπόνων

Κοινό αντικείμενο των παραπόνων με αρ. φακ. Α/Π 542/2019, Α/Π 698/2019, Α/Π 711/2019, Α/Π 714/2019, Α/Π 729/2019, Α/Π 733/2019, Α/Π 823/2019, Α/Π 919/2019, Α/Π 1301/2019, Α/Π 1311/2019 και Α/Π 1779/2019, που υποβλήθηκαν μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου 2019, ήταν η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε, εκ μέρους της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην εξέταση αιτήσεων για παροχή του ειδικού βοηθήματος τοκετού σε άγαμες μητέρες.

II. Έρευνα και διαπιστώσεις

Με επιστολή ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019 ζητήθηκαν, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 8 των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων, τα σχόλια και οι απόψεις της Προϊστάμενης της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε σχέση με τους ισχυρισμούς των παραπονουμένων (οι υποθέσεις Α/Π 1301/2019, Α/Π 1311/2019 και Α/Π 1779/2019 δεν συμπεριελήφθηκαν στην εν λόγω επιστολή αφού υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου σε μεταγενέστερο χρόνο).

Στη σχετική απαντητική επιστολή του ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου μου ανέφερε ότι *«οι αιτήτριες του ειδικού επιδόματος τοκετού σε άγαμες μητέρες που αναφέρονται στην επιστολή σας έχουν εγκριθεί στο σύνολο τους»*. Σε ότι αφορά στους λόγους της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην εξέταση των σχετικών αιτήσεων, σημείωσε, απλώς, ότι αυτή οφειλόταν *«στα σοβαρά προβλήματα στελέχωσης της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, η οποία είναι επιφορτισμένη με μεγάλο όγκο εργασίας»*.

Οι ημερομηνίες υποβολής των υπό αναφορά αιτήσεων και οι ημερομηνίες καταβολής του ειδικού βοηθήματος τοκετού σε άγαμες μητέρες παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

A/Π	Όνοματεπώνυμο παραπονούμενης	Ημερομηνία τοκετού	Ημερομηνία υποβολής αίτησης	Ημερ. καταβολής επιδόματος	Διάστημα που μεσολάβησε (σε ημέρες) μεταξύ της ημερ. υποβολής της αίτησης και της ημερ. καταβολής του επιδόματος
542/2019		10/05/2018	18/09/2018	21/08/2019	337
698/2019		01/11/2018	28/12/2018	25/09/2019	271
711/2019		01/02/2018	14/05/2018	25/09/2019	499
714/2019		19/11/2018	27/02/2019	17/10/2019	232
729/2019		11/05/2018	12/07/2018	21/08/2019	405
733/2019		06/06/2018	26/07/2018	25/09/2019	426
823/2019		10/07/2018	16/08/2018	21/08/2019	370
919/2019		16/12/2017	30/05/2018	21/08/2019	448
		05/02/2019	04/03/2019	Εκκρεμούσε κατά το χρόνο λήψης της απάντησης	-
1301/2019		10/11/2018	03/12/2018	17/10/2019	318
1311/2019		19/10/2018	13/12/2018	Εκκρεμούσε κατά το χρόνο λήψης της απάντησης	-
1779/2019		02/05/2018	06/06/2018	Εκκρεμούσε κατά το χρόνο λήψης της απάντησης	-
				Μέσος όρος ημερών:	367

Με βάση τις πληροφορίες του πίνακα, ο χρόνος διεκπεραίωσης των υπό αναφορά αιτήσεων ήταν, κατά μέσο όρο, 367 ημέρες, υπερέβαινε, δηλαδή, το ένα ημερολογιακό έτος.

Στη συνέχεια, με ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2019 προς την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, απεστάλησαν τα πιο πάνω στοιχεία και ζητήθηκε η επιβεβαίωση της ορθότητας τους.

Με επιστολή του ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2019, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου μου ανέφερε, τα εξής:

"Οι αιτήσεις για παροχή Ειδικού Βοηθήματος σε Άγαμες Μητέρες που παρουσιάζονται στο ηλεκτρονικό σας μήνυμα εξετάστηκαν στον χρόνο που καταγράφεται στον σχετικό Πίνακα που επισυνάψατε, λόγω των σοβαρών προβλημάτων στελέχωσης της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, η οποία είναι επιφορτισμένη με μεγάλο όγκο εργασίας. Ωστόσο, έχουν προωθηθεί διορθωτικές ενέργειες που μείωσαν σημαντικά τον χρόνο εξέτασης των συγκεκριμένων αιτήσεων.

Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε νέο έντυπο αίτησης και θεσμοθετήθηκε διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων. Από το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, ολοκληρώθηκε η εξέταση των 286 (236 εγκρίθηκαν και 50 απορρίφθηκαν), ενώ αναμένεται η ολοκλήρωση της εξέτασης 55 αιτήσεων, για τις οποίες αναμένονται πρόσθετα στοιχεία από τις αιτήτριες.

Εφεξής, οι νέες αιτήσεις που υποβάλλονται θα εξετάζονται αμέσως και σε περίπτωση ελλιπών αιτήσεων, οι ενδιαφερόμενες θα ενημερώνονται εγγράφως από την αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για την υποβολή των απαραίτητων στοιχείων/εγγράφων για την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησής τους."

Σημειώνεται ότι, στον υπολογισμό του μέσου όρου ημερών δεν συμπεριελήφθηκαν οι τρεις υποθέσεις για τις οποίες δεν είχαν δοθεί πληροφορίες κατά το χρόνο λήψης της απάντησης της εμπλεκόμενης υπηρεσίας.

III. Νομικό Πλαίσιο

Το ειδικό βοήθημα τοκετού σε άγαμες μητέρες παρέχεται σύμφωνα με τις Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.032 και 77.397 και ημερ. 12/09/2007 και 22/08/2014, αντίστοιχα.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του αρ. 77.397 ημερ. 22/08/2014 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει την ανάθεση στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της αρμοδιότητας για την εφαρμογή της επιδοματικής πολιτικής του Κράτους σε ότι αφορά στην παραχώρηση του Ειδικού Βοηθήματος Τοκετού σε Άγαμες Μητέρες. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, η αρμοδιότητα ανήκε στο Υπουργείο Οικονομικών (Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων).

Το βοήθημα παρέχεται στην άγαμη μητέρα εφόσον αυτή δεν εξασφαλίζει δικαίωμα στο αντίστοιχο βοήθημα τοκετού που παρέχεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ύψος του είναι ίσο με το αντίστοιχο βοήθημα τοκετού που παρέχεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ανέρχεται στα €544,08 (για τοκετούς μετά τις 07/01/2013).

Το βοήθημα παρέχεται σε πρόσωπο που είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας ή πολίτης άλλου κράτους νοουμένου ότι αυτό έχει τη μόνιμη διαμονή του στην Κυπριακή Δημοκρατία για τουλάχιστο δώδεκα (12) συνεχείς μήνες.

IV. Συμπεράσματα – Κριτική – Εισηγήσεις – Συστάσεις

Στις υποθέσεις που αφορά η παρούσα Έκθεση, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τις ημερομηνίες υποβολής των αιτήσεων μέχρι την εξέτασή τους και την παροχή του ειδικού βοηθήματος τοκετού σε άγαμες μητέρες, είναι πολύ μεγάλο (κατά μέσο όρο, 367 ημέρες). Στην

περίπτωση, δε, της αίτησης με αριθμό αναφοράς 711/2019, ο χρόνος που απαιτήθηκε για τη διεκπεραίωσή της, ήταν περίπου δεκαέξι μήνες.

Η καθυστέρηση στη διεκπεραίωση αιτήσεων πρέπει να προβληματίσει σοβαρά το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνω, όμως, και ότι στην απαντητική επιστολή του Υπουργείου ημερ. 23/07/2019, αναφέρεται ότι *«οι αιτήτριες του ειδικού τοκετού σε άγαμες μητέρες που αναφέρονται στην επιστολή σας έχουν εγκριθεί στο σύνολό τους»*. Παρά ταύτα, η καταβολή του επιδόματος στις παραπονούμενες πραγματοποιήθηκε πολύ αργότερα και συγκεκριμένα, την περίοδο μεταξύ Αυγούστου - Οκτωβρίου 2019.

Όπως προκύπτει από την ίδια την απάντηση της εμπλεκόμενης υπηρεσίας, πέντε χρόνια μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων, η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη και συνεχίζουν να υφίστανται προβλήματα καθυστερήσεων καταβολής των επιδομάτων στις δικαιούχες μητέρες.

Πάγια θέση του Γραφείου μου είναι ότι οι αιτήσεις για καταβολή επιδομάτων πρέπει να διεκπεραιώνονται "το συντομότερο δυνατόν" όχι μόνο επειδή η υπέρμετρη καθυστέρηση συνιστά στοιχείο κακοδιοίκησης αλλά και **επειδή αυτά, ειδικά, τα επιδόματα καταβάλλονται για να καλύψουν τις ανάγκες των αιτητών/αιτητριών κατά το χρόνο που αυτοί/ες έχουν στερηθεί του σύνηθους εισοδήματός τους από την εργασία. Η καθυστερημένη καταβολή τους, δεν εξυπηρετεί τον ίδιο το σκοπό του επιδόματος**. Η θέση αυτή αφορά τόσο το επίδομα τοκετού το οποίο συνιστά το αντικείμενο παραπόνου των περιπτώσεων στις οποίες γίνεται αναφορά στον πίνακα στη σελίδα 3, αλλά ισχύει και για άλλα επιδόματα που καταβάλλονται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως, π.χ., το επίδομα ανεργίας και το επίδομα ασθενείας.

Η παρούσα Έκθεση υποβάλλεται στην Υπουργό και στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την εισήγηση όπως ληφθούν τα κατά την κρίση τους μέτρα που θα συμβάλουν στη σύντμηση του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων που υποβάλλονται, ώστε τα επιδόματα να

ανταποκρίνονται στο πραγματικό χρονικό διάστημα που υφίστανται αυξημένη ανάγκη, και γι' αυτό κρίνονται απαραίτητα.

Μαρία Στυλιανού - Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως
και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων